

УДК 323.1:070.13

DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v050.2024.32>*М. Р. Лагутін*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-5353-1195>*аспірант кафедри політичних наук і права**Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»*

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ: ДИСКУРСИВНИЙ ПІДХІД

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. В епоху глобальних тектонічних політичних та соціально-економічних трансформацій, суттєвого масштабування регіональних конфліктів та війн однією із актуальних теоретичних та практичних проблем для сучасної політичної науки виступає визначення сутності «національного інтересу» та його впливу на національну безпеку. Концептуалізація й подальша реалізація національного інтересу у різних сферах напряму стосується як внутрішньої політики так і зовнішньополітичного вибору.

Дослідження сутності національного інтересу у сучасних умовах, особливостей та етапів процесу його формування, впливу дискурсу медіа потребують інноваційного підходу. Погодимось із В. Кириченко, який наголошує на тому, що «... потрібні інновації як у визначенні об'єкта та предмета, так і у застосуванні методик, а це вже вимагає нових поглядів на природу соціальної реальності, її структуру та ін... Актуальним для сучасної політичної науки України є питання розвитку нових методологічних і теоретичних підходів до опису, пояснення і прогнозування політичних процесів. Це зумовлюється як зовнішніми (соціальна і політична ситуація в країні), так і внутрішніми (потреба в розширенні дослідницького поля, інституціоналізація науки, рефлексія над наявними принципами дослідження предмета політології) для політичної науки чинниками. Політика як багаторівневий феномен вимагає для свого дослідження створення і застосування адекватних підходів та процедур, що спрямовані на розуміння, пояснення та осмислення форми, змісту та процесів...» [3, с. 44].

Однією із новацій стає дослідження національного інтересу з точки зору дискурсивного підходу. Йдеться не лише про дискурс політичної науки (у якому, власне й відбувається концептуалізація «національного інтересу»), а й визначення ролі та місця дискурсу щодо національного інтересу України у медіа-дискурсі, дискурсі політичних партій, передвиборчому дискурсі тощо. Дослідження проблеми формування національного інтересу у дискурсивному просторі актуалізується під час війни,

адже національний інтерес є важливою складовою системи національної безпеки.

Важливим теоретичним завданням є визначення зв'язку у дискурсивному просторі між національним інтересом, суспільним благом, «всеохопним інтересом» (М. Олсон), груповими інтересами, приватними інтересами. Щодо співвідношення національного інтересу та суспільного блага, то слід відзначити інтерпретацію політики, як діяльності щодо визначення та досягнення суспільного блага. Зокрема, варто погодитись із тим, що «Однією із головних проблем для сучасної політичної теорії та практики є визначення суспільного блага та шляхів його досягнення. Політична діяльність індивідуальних (лідерів) та колективних (партій) акторів напряму пов'язується із суспільним благом та оцінюється громадянами відповідно до міри його реалізації. Проблематизація інтерпретацій політики як обмеження приватних інтересів задля примноження суспільного блага напряму пов'язана із практичними завданнями, які вирішують політики під час виборчих змагань, голосування у парламенті, презентуючи свою позицію у публічному просторі за посередництвом традиційних медіа, або звертаючись до громадян напряму у соціальних мережах» [12, с. 254].

Слід окремо відзначити проблему медіатизації національного інтересу, тобто вплив на його формування масмедіа. В умовах становлення цифрового суспільства дискурс медіа щодо національного інтересу отримує «символьну владу» щодо створення самого феномену національного інтересу, впливає на реальну взаємодію політичних акторів щодо його визначення та реалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з даної теми, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Серед наукових візії щодо даної теми слід відзначити декілька напрямків досліджень: дискурсивний підхід (представники якого наголошують на дискурсивному конструюванні феномену національного інтересу за допомогою «символічної влади»), історичний підхід (історична обумовленість концептуалізації національного інтересу) та інституційний підхід (роль інститутів та інституційної взаємодії у процесі формування національ-

ного інтересу). Щодо дискурсивного підходу, то варто погодитись із тим, що «У руслі конструктивістського підходу розробляють особливе трактування дискурсу. Тут дискурс розуміють як форму, зміст і процес пізнання, розуміння і репрезентації світу. Формою є сам текст зі своїми параметрами, одиницями, структурою. Змістом є значення слів та смисл тексту, а процес – це власне дискурсивна взаємодія, в рамках якої відбувається, наприклад, політична соціалізація, чи дебати в парламенті, або виступ політика перед аудиторією... Дискурс виражає ставлення суб'єкта до світу, задає його позицію, виступає як феномен, що орієнтує і організує діяльність свого «власника». З одного боку, дискурс як «історію та оповідання про життя» вважають чинником бачення соціальної реальності, картиною світу, що створена людиною та обумовлює її поведінку» [3, с. 44].

Відзначимо, що провідна роль у процесі формування національного інтересу належить державі. Натомість, очевидно, що у сучасному світі дискурсивний підхід має враховувати й активну участь інших, не державних та навіть не політичних акторів.

Зокрема, М. Кулініч вважає, що це «...консолідований результат інтелектуального пошуку науковців, представників інститутів громадянського суспільства та політичного керівництва держави щодо відповіді на питання стосовно потреб подальшого розвитку кожного індивіда, суспільства та держави і, відповідно, захисту їх від зовнішніх та внутрішніх загроз» [6, с. 20].

Відповідно, не слід зводити національний інтерес до державного інтересу. Хоча реалізація національного інтересу у зовнішній політиці покладається на державу. На це звертає увагу П. Шляхтун. Він, зокрема, зазначає: «Кожна національна держава у своїй зовнішній політиці як сукупності військових і дипломатичних, економічних і правових засобів намагається найбільш оптимально реалізувати свій національний інтерес» [11].

При цьому, інститути публічної влади у процесі формування та реалізації національного інтересу мають взаємодіяти із інститутами громадянського суспільства, масмедіа як у внутрішньополітичній так і у зовнішньополітичній діяльності. Наприклад, у зовнішньополітичній сфері йдеться про зростаючий потенціал публічної дипломатії. Відзначимо: «Офіційна комунікація, орієнтована на іноземну громадськість, зрештою, не є новим явищем у міжнародних відносинах. Культивування іміджу, пропаганда та заходи, які ми зараз назвали б публічною дипломатією, майже такі ж старі, як сама дипломатія. Навіть у стародавні часи князі та їхні представники, які піклувалися про престиж, ніколи повністю не ігнорували потенціал і підводні камені громадської думки в чужих країнах» [13, р. 3].

Водночас, слід безумовно погодитись із А. Аміровим, який зазначає: «...національний інтерес не можна підмінити вузькими ідеологічними інтерпретаціями, зводити його до інтересу окремої групи, правлячої еліти, «партії влади» тощо. Це означає, що національний інтерес (який у вимірі зовнішньої політики постає як державний інтерес) не може кардинально змінюватись після чергової ротації еліт за результатами виборчої кампанії» [1, с. с. 19].

У цілому, проблематика національного інтересу висвітлюється у працях таких українських дослідників, як О. Бодрук, О. Воронянський, С. Віднянський, Д. Гребенюк, В. Горбулін, Г. Ситник, О. Копанчук, Ф. Медвідь, С. Наумкіна, О. Рафальський, Ю. Рубан, Б. Фасій, В. Циганов, ін.

Національний інтерес у політичному дискурсі епохи модерну протиставляється як державному інтересу (єдиним суб'єктом формування якого виступає тоталітарна держава) так і приватним (егоїстичним) інтересам, які домінують у економічній сфері. Можна стверджувати, що небезпеку для дискурсу національного інтересу у демократичних країнах представляють прихильники як «тоталітарної» так і «мінімалістської» держави. Виразниками національного інтересу у політиці стають нації, класи, політичні партії. Саме тому слід погодитись із тим, що український середній клас потребує партійного та парламентського представництва [14].

Водночас, в епоху постмодерну до традиційного кола суб'єктів дискурсивного формування національного інтересу додаються представники медіа та креативного класу.

Констатуємо, що попри досить значну кількість ґрунтовних праць з даної теми, все ж таки недостатньо уваги приділяється дискурсу щодо національного інтересу та визначенню суб'єктів дискурсивного формування національного інтересу в умовах медіатизації політики.

Формулювання мети статті. Метою статті є визначення національного інтересу та особливостей його формування з точки зору дискурсивного підходу.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Дискурсивний підхід до дослідження процесу формування національного інтересу передбачає аналіз політичної боротьби у символічному просторі. Сучасний етап розвитку дискурсивного підходу характеризується синтезом двох підходів: критичного дискурс-аналізу (інтерпретує дискурс як владний ресурс) та постмодерністського дискурс-аналізу. Соціальний конструктивізм є важливою частиною дискурс-аналізу. На цьому наголошують А. Рябчук та Т. Хурцидзе: «...всі теорії дискурсу ґрунтуються на принципах соціального конструктивізму: сконструйованість

знання; існування множинних варіантів знання; одночасно конструювання і відтворення соціально реальності в процесі соціально взаємодії; ідея про те, що суб'єкти конструюють значення всередині дискурсу, у свою чергу дискурс конструює соціальну реальність» [9, с. 3].

Сучасний дискурс щодо національного інтересу формується масмедіа, які активно використовують комунікативні технології (зв'язки із громадськістю, пропаганду, рекламістику тощо). Визначення сутності національного інтересу потребує не лише врахування ролі комунікативних технологій у процесі його дискурсивного формування, а й вимог щодо реалізації. Слід погодитись із О. Копанчук у тому, що «Власне, дефініція «національний інтерес» є загальноживаною категорією, але досить дискусійною з точки зору здійснення державного управління, юриспруденції, соціально-гуманітарного циклу наукових досліджень. Складність розкриття зазначеної категорії пов'язана, перш за все, із тим, що кожен науковець трактує це поняття, виходячи з власних світоглядних орієнтирів... У вузькому сенсі це сукупність прийомів та засобів, які спрямовані на розвиток та забезпечення найбільш важливих сутнісних характеристик держави: незалежність, територіальна цілісність та безпека, збереження економічної самостійності та стабільності, культурної, національної самобутності суспільства й розвиток оптимального життєвого рівня у соціумі» [4, с. 219].

У демократичних країнах однією із усталених форм дискурсивного конструювання національного інтересу виступають політичні дебати, які, проте, не виключають інших комунікативних форм. На жаль, в Україні фактично відсутня традиція політичних дебатів щодо національного інтересу протягом усіх років Незалежності. Це відноситься як до передвиборчих дебатів так і до парламентських. На необхідність впровадження традиції публічного обговорення сутності та шляхів реалізації національного інтересу звертає увагу дослідниця О. Копанчук. Вона, зокрема, наголошує: «Категорія «національні інтереси» є загальноживаною як на повсякденному рівні, так і у науковому просторі. Враховуючи її широке використання, здавалося б жодних концептуальних питань існувати, апіорі не може. Водночас, беручи до уваги значний синтез наукових праць як українських науковців у різних сферах суспільного та державного життя, так і зарубіжних, можна констатувати про відсутність єдиного та сталого підходу до її розуміння... Сучасне українське суспільство потребує формування традиції обговорення національних інтересів, а це можливо лише в процесі становлення самої нації, національної самосвідомості, появи внутрішньої сили, що народжує і відтворює національну державу» [5, с. 460].

Як зазначає Ф. Медвідь, визначаючи роль національних інтересів у цивілізаційному вимірі: «Національні інтереси виступають як реалізація природного права народу на гідне існування, як важлива детермінанта національного відродження України. Вона набуває особливої гостроти в моменти, коли виникають нагальні потреби задовольнити спрагли національні сподівання і потреби та максимально використати багаті національні ресурси. Національні інтереси завжди виступали і зараз виступають у ролі дійової, рушійної сили історії, так як вони полягають в реалізації права кожного народу на самостійне існування та включеність його у світову цивілізацію» [7, с. 782].

У науковій літературі наявні декілька підходів до структури національних інтересів. Наведемо їх. По-перше, О. Копанчук виокремлює наступні складові системи національних інтересів « за сферами впливу (економічні, політичні, ідеологічні, інформаційні, інноваційні, корпоративні тощо); за рівнем стійкості (безпосередні терміном до одного року; короткострокові на строк від одного до п'яти років; середньострокові від п'яти до двадцяти років; довгострокові понад двадцять років); за ступенем значущості (важливі мають загальнодержавне значення для суспільства і пов'язані із збереженням, примноженням та захистом національних цінностей; стратегічні спрямовані на розвиток та підтримку основоположних елементів існування держави та суспільства загалом); за територією впливу (глобальні, регіональні, локальні) [4, с. 220].

По-друге, цілком слушним уявляється наявний поділ національних інтересів на внутрішні та зовнішні.

По-третє, як зазначає Ф. Медвідь, «У залежності від ступеня впливу на економічну, політичну, військову, науково-технічну та інші сфери функціонування держави національні інтереси можна класифікувати за ступенем важливості як життєво важливі, другорядні, критичні, і за ступенем стійкості – стратегічні, оперативні і тактичні інтереси» [7, с. 785].

По-четверте, А. Редькіна наступним чином окреслює «...основні українські національні інтереси в умовах війни: 1. Політичні інтереси: 1) розбудова демократичного суспільства; 2) створення соціально-орієнтованої внутрішньої політики уряду; 3) врегулювання конфліктного поділу всередині країни з урахуванням мовного, міграційного, соціального чинників тощо. 2. Безпекові інтереси: 1) забезпечення національного суверенітету, безпеки та цілісності країни, що є головним стратегічним національним інтересом; 2) розвиток міжнародних взаємовідносин (ЕС, НАТО тощо); 3) екологічна безпека; 4) енергетична безпека; 5) ефективна служба органів внутрішніх

справ та безпеки. 3. Економічні інтереси: 1) розвиток економічної сфери суспільства з урахуванням військового стану; 2) вступ до ЄС; 3) енергетична незалежність; 4) відновлення, збереження та подальше реформування агропромислового комплексу; 5) реформування податкової системи з урахуванням інтересів представників малого та середнього бізнесу; 6) реформа управління державними підприємствами; 7) посилення механізмів соціального забезпечення, пенсій, соціальних виплат і допомоги та ін.» [8, с. 147].

Щодо зв'язку національного інтересу та національної безпеки, то слід погодитись із Д. Гребенюком у тому, що «Політика національної безпеки... має на меті реалізацію національних інтересів через сукупність дій, використовуючи всі доступні засоби» [2, с. 23]. Варто також відзначити, що «Важливою складовою національної безпеки є не лише захист держави від внутрішніх та зовнішніх загроз, але й забезпечення збалансованого підходу до захисту прав людини, що потребує ретельного узгодження між національними інтересами і міжнародними зобов'язаннями у сфері прав людини... тільки при необхідному рівні національної безпеки, можуть бути забезпечені права людини» [10, с. 115].

Слід відзначити, що у дискурсі щодо національного інтересу під час виборів переважають політичні маніпуляції та технології, які штучно конструюють передвиборчий дискурс щодо національного інтересу задля електоральної перемоги. З одного боку, дискурсивний підхід дозволяє визначити не-урядові організації та масмедіа в якості суб'єктів дискурсивного конструювання національного інтересу. З іншого боку, відкриває можливості для фіксації політичних маніпуляцій задля штучного впливу з боку зацікавлених груп інтересів за допомогою масмедіа на дискурс щодо національного інтересу.

Висновки. Відтак, на основі застосування дискурсивного підходу у дослідженні процесу формування національного інтересу слід зробити наступні висновки. По-перше, визначено багатосуб'єктність дискурсу щодо національного інтересу. Якщо в епоху модерну монополія у формуванні та реалізації національного інтересу належала органам державної влади, то у сучасних умовах дискурсивний підхід дозволяє визначити державу, масмедіа та громадянське суспільство в якості основних суб'єктів. Також відчутним є зовнішній вплив глобальних потуг (як держав, так і наддержавних утворень і не-урядових організацій) та транснаціональних корпорацій на дискурс щодо національного інтересу. На основі дискурсивного підходу відзначено зростаючий вплив медіа на процес формування національного інтересу, медіатизацію цього процесу. Фактично, формування національного відбувається у дискур-

сивному просторі на який визначальним чином впливають медіа. По-друге, дискурсивний підхід пов'язується із соціальним конструктивізмом. Це дозволяє стверджувати, що медіа є не просто майданчиком (комунікативним середовищем) для формування національного інтересу. Медіа беруть активну участь у конструюванні національного інтересу за допомогою комунікативних технологій. По-третє, в умовах війни у політичних дебатах щодо національного інтересу обов'язково має бути враховано зв'язок національного інтересу та національної безпеки. Йдеться про поєднання захисту громадян від зовнішніх загроз (безпековий аспект) та забезпечення їх основних прав та свобод.

Література

1. Аміров А. О. Дискурс мас-медіа щодо зовнішньополітичного вибору України. *Паралелі та контрасти: мова, культура, комунікація*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 листопада 2019 р.) / за загальною редакцією Н. В. Петлюченко. Одеса : Фенікс, 2019. С. 19–21.
2. Гребенюк Д. О. Трансформація концепції національної безпеки. *Національні інтереси України*. 2024. № 4(4). С. 22–28. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/16159/16231>
3. Кириченко В. О. Дискурсивний підхід до дослідження політичної культури. *Наукові записки НаУКМА*. 2011. Том 121. С. 43–47. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/3610>
4. Копанчук О. Є. Гносеологічні аспекти становлення національних інтересів у сфері міжнародних відносин. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2020. Т.31(70). № 2. С. 218–222. DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6468/2020.2/36>
5. Копанчук О. Є. Механізми формування та реалізації національних інтересів України. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління*. 2018. Вип. 1(8). С. 459–465. URL: <http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/10854/3/O.%20Kopanchuk.pdf>
6. Кулінич М. А. Україна в новому геополітичному просторі: проблеми регіональної та субрегіональної безпеки. Київ: НІСД, 1994. Вип. 29. 29 с.
7. Медвідь Ф. Національна безпека і національні інтереси України в глобалізованому світі. *Вісник Львівського університету. Серія історична.. Спецвипуск*. 2017. С. 781–789. URL: https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/781-789_Medvid-RM.pdf
8. Редькіна А. Українські національні інтереси й цінності: суспільне усвідомлення та переоцінка. *Політичні дослідження*. 2023. № 1 (5). С. 144–162. URL: <https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2023/05/Anna-Redkina.pdf>
9. Рябчук А., Хурцидзе Т. Застосування дискурс-аналізу в сучасних соціальних дослідженнях. *Наукові записки НаУКМА. Соціологія*. 2023.

Том 6. С. 3–15. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/27541>

10. Фасій Б. Національна безпека і права людини: баланс між свободою та захистом. *Національні інтереси України*. 2024. № 4(4). С. 112–118. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/16169/16241>

11. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки) [Електронний ресурс]: Навчальний посібник. Київ: Либідь, 2005. 576 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-2021.html>

12. Яковлев Д. В., Яковлева Л. І. Політична креативність середнього класу у процесі реалізації ідеї суспільного блага. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2024. № 48. С. 254–258. URL: http://apfs.nuoua.od.ua/archive/48_2024/41.pdf

13. Melissen J. The New Public Diplomacy: Between Theory and Practice. *The New Public Diplomacy. Studies in Diplomacy and International Relations*. London: Palgrave Macmillan, 2005. P. 3–27. https://doi.org/10.1057/9780230554931_1

14. Yakovlev D., Yakovleva L., Koltsov, V. Middle Class In Ukraine: Government Or Opposition? *Baltic Journal of Economic Studies*. 2023. 9(3). P. 86–95. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/2133>

Анотація

Лагутін М. Р. Формування національного інтересу: дискурсивний підхід. – Стаття.

У статті визначено сутність національного інтересу та особливості його формування з точки зору дискурсивного підходу. Відзначено, що дискурсивний підхід, поряд із історичним та інституційним є одним із основних у дослідженнях процесу формування національного інтересу. Його пізнавальний потенціал проявляється у інтерпретації національного інтересу, як феномену, що конструюється у дискурсивному просторі, під впливом «символічної влади». Натомість, історичний підхід наголошує на тягlostі формування національного інтересу, залежності його сучасних інтерпретацій від подій у минулому та історично обумовлених особливостей. Інституційний підхід досліджує роль інститутів та інституційної взаємодії у формуванні національного інтересу.

Обґрунтовано, що критичний дискурс-аналіз, який інтерпретує дискурс як інструмент влади та панування, спрямований не лише на аналіз політичної боротьби у символічному просторі, а й має зв'язок із соціальним конструктивізмом.

Визначено, що важливою складовою формування дискурсу національного інтересу у демократичних країнах є дебати між політичними акторами, які транслюються медіа. Констатовано, що в Україні відсутні дебати щодо національного інтересу та шляхів його досягнення як під час електорального процесу, так і у парламенті.

У сучасних умовах одним із головних акторів дискурсивного формування національного інтересу виступають масмедіа. Це дозволяє стверджувати медіатизацію процесу формування національного інтересу. Сучасний дискурс щодо національного інтересу формується масмедіа. Вони активно використовують

комунікативні технології (зв'язки із громадськістю, пропаганду, рекламістику тощо). Визначення сутності національного інтересу потребує не лише врахування ролі комунікативних технологій у процесі його дискурсивного формування, а й вимог щодо реалізації.

Відзначено зв'язок та співвідношення між національним інтересом, суспільним благом, груповими інтересами та приватними інтересами. Обґрунтовано важливість національного інтересу як складової національної безпеки.

Ключові слова: політика, інтерес, національний інтерес, суспільний інтерес, суспільне благо, формування національного інтересу, політичний дискурс, масмедіа, політичні інститути.

Summary

Лагутін М. Р. Formation of the national interest: a discursive approach. – Article.

The article defines the essence of the national interest and the peculiarities of its formation from the point of view of the discursive approach. It is noted that the discursive approach, along with the historical and institutional approaches, is one of the main ones in the study of the process of national interest formation. Its cognitive potential is manifested in the interpretation of the national interest as a phenomenon that is constructed in the discursive space under the influence of 'symbolic power'. The historical approach, on the other hand, emphasizes the continuity of the formation of the national interest, the dependence of its current interpretations on past events and historically determined features. The institutional approach examines the role of institutions and institutional interaction in the formation of the national interest.

It is substantiated that critical discourse analysis, which interprets discourse as an instrument of power and domination, is aimed not only at analyzing political struggle in the symbolic space, but also has a connection with social constructivism. It is determined that an important component of the formation of the discourse of national interest in democratic countries is the debate between political actors broadcast by the media. It is stated that in Ukraine there are no debates on the national interest and ways to achieve it both during the electoral process and in the Parliament.

In modern conditions, one of the main actors in the discursive formation of the national interest is the media. This allows us to assert the mediatization of the process of forming the national interest. The modern discourse on the national interest is shaped by the mass media. They actively use communication technologies (public relations, propaganda, advertising, etc.). Determining the essence of the national interest requires not only taking into account the role of communication technologies in the process of its discursive formation, but also the requirements for its implementation.

The author notes the connection and correlation between the national interest, the public good, group interests and private interests. The importance of the national interest as a component of national security is substantiated.

Key words: politics, interest, national interest, public interest, public good, formation of national interest, political discourse, mass media, political institutions.